

RUTINER FOR VARSLING VED KUNSTHØGSKOLEN I OSLO FOR STUDENTER OG ANSATTE

Kunsthøgskolen i Oslo skal være et trygt og åpent arbeidssted for både ansatte og studenter.

Oppdager du som student eller ansatt kritikkverdige forhold som kan være til skade for enkeltpersoner ved KHIO eller for KHIO, ønsker vi at du varsler om dette.

I vår rutine for varsling finner du informasjon om varsling som gjelder for både ansatte og studenter:

1. Hva er varsling?
2. Hvem kan jeg spørre om råd og støtte?
3. Hvem kan jeg varsle til?
4. Hvem vil få vite at jeg varsler?
5. Forsvarlig varsling
6. Kan jeg varsle anonymt?
7. Undersøkelsesplikt
8. Dokumentasjon
9. Ved påstand mot påstand
10. Er det trygt å varsle?
11. Offentlig innsyn
12. Politianmeldelse
13. Falsk anklage
14. 15. Rettigheter

1. HVA ER VARSLING?

Varsling er å gi informasjon om alvorlige kritikkverdige forhold, lovbrudd og brudd på [Kunsthøgskolens etiske retningslinjer](#) og andre interne retningslinjer. Interne retningslinjer er f.eks. Studentreglement og Personalreglement.

Varsling er aktuelt f.eks:

- Hvis du selv eller andre blir mobbet, trakassert eller diskriminert
- Hvis du eller andre opplever seksuell trakassering
- Hvis du eller andre opplever maktmisbruk/ hersketeknikker / overgrep
- Hvis du blir oppmerksom på etiske, ulovlige eller straffbare forhold knyttet til læringsmiljøet
- Hvis du oppdager feil eller mangler som kan medføre fare for liv eller helse

Eksempler på flere kritikkverdige forhold kan være:

- Korrupsjon, økonomisk utroskap, underslag
- Brudd på interne rutiner og retningslinjer
- Brudd på taushetsplikt
- Brudd på etiske normer, bl.a. ”Etiske retningslinjer for statstjenesten” og «Etiske retningslinjer for Kunsthøgskolen i Oslo”.
- Forhold knyttet til forurensning av miljøet
- Brudd på Kunsthøgskolens Økonomireglement
- Brudd på lover og forskrifter

Ansatte og studenter har rett og noen ganger også plikt til å si ifra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Dette gjelder også for innleid ansatte.

Som ansatte har du særskilt plikt til å varsle om:

- Feil og mangler som kan medføre fare for liv og helse
- Trakassering / mobbing/ diskriminering på arbeidsplassen
- Forhold som kan påføre arbeidsgiver, ansatte eller omgivelsene tap eller skade

Verneombud har en særlig plikt til å varsle om kritikkverdige forhold.

2. HVEM KAN JEG SPØRRE OM RÅD OG STØTTE

Det kan være lurt å diskutere saken med noen før du melder den inn.

Husk at du kan si fra om mindre alvorlige hendelser slik at det er mulig å løse situasjonen på lavest mulig nivå før det evt. blir en stor sak.

Du kan be om en samtale før du varsler, underveis og etter at saken er avsluttet.

Ansatte kan for eksempel snakke med hovedverneombudet, verneombud, HR eller nærmeste leder. Du kan også søke råd hos Arbeidstilsynet

Som student kan det være nyttig å snakke med SIO rådgivning, lærer eller dekan, eller en annen du har tillit til.

Disse kan delta på møter sammen med deg og gi deg støtte underveis.

3. HVEM KAN JEG VARSLE TIL?

Når du har bestemt deg for å varsle skal det skje på en forsvarlig måte. Det innebærer at den som varsler må varsle i tråd med denne varslingsrutinen.

Intern Varsling på KHiO

Du kan varsle direkte til *Varslingsmottak* og til *Varslingsnemd*.

Varslingsmottak er vår førstelinje og behandler alle varsler / klager om kritikkverdige forhold.

Varslingsmottaket består av:

- hovedverneombud
- seksjonssjef for virksomhetsstyring
- fast oppnevnt dekan
- prorektor

Varslingsmottak vil ta stilling til den videre saksbehandlingen:

- Motta varsler
- Vurdere hvem / hvor saken skal behandles
- Vurdere om varselet skal sendes videre til varslingsnemd

- Informere parter om videre behandling
- Informere parter når saken er avsluttet

Som varsler vil du få bekreftelse på at saken er mottatt. Du vil få beskjed når saken er konkludert, og eventuelt om tiltak er iverksatt, og når saken avsluttet. Saker journalføres i Kunsthøgskolens arkiv.

Student kan også varsle direkte til:

- Lærer
- Dekan
- Seksjonsleder studie, forskning og formidling

Ansatte kan også varsle direkte til:

- Verneombud eller hovedverneombudet
- Ansattes tillitsvalgte
- Nærmeste leder

Om du varsler til en av disse, vil den være ansvarlig for at varselet sendes videre til Varslingsmottak.

Gjelder varslet øverste ledelse, dvs. rektor, høgskoledirektør og prorektor, skal varselet sendes til styret, med kopi til Seksjonssjef for virksomhetsstyring, eller direkte til Varslingsnemd.

Gjelder varselet medlemmer i Varslingsmottak skal saken sendes til direktør eller direkte til Varslingsnemd.

[Varsling til Varslingsnemd](#)

Varslingsnemnda kan benyttes når kritikkverdige forhold ikke lar seg løse på lavest mulig nivå eller når det er behov for å løfte saker ut av organisasjonen på grunn av sakens kompleksitet.

Varslingsnemda består av to eksterne medlemmer og ett internt medlem.

Saker til Varslingsnemd sendes til seksjonssjef for Virksomhetsstyring, som er nemdas sekretær, eller til varslingsmottaket.

Varslingsnemnda vil ta stilling til:

- hvordan saken skal følges opp videre
- undersøke forhold som fremkommer i saken
- utarbeider rapport som sendes høgskoledirektør og partene i saken

Nemda er rådgivende og gir anbefalinger tilbake til høgskoledirektør i hver enkelt sak. Saker som medfører behandling i Tilsettingsutvalg og Tilsettingsråd, sendes til Seksjonssjef for Virksomhetsstyring.

Dersom Varslingsnemnda vurderer at den ikke skal behandle varslings sak av ulike grunner, sendes saken tilbake til Varslingsmottaket, som er ansvarlig for at saken blir håndtert.

Ekstern Varsling

Varsling til overordnet myndighet som f.eks. Kunnskapsdepartement, politi, arbeidstilsynet, sivilombudsmannen, Datatilsynet, Likestillings- og diskrimineringsombud er å anse som ekstern varsling.

Den enkelte ansatte eller student har rett til å kontakte offentlige tilsyn og myndigheter med relevante saker for informasjon og råd.

Hvis hendelsen er straffbar, vil du kunne bli oppfordret til å politianmelde forholdet. Kunsthøgskolen kan også på eget initiativ velge å politianmelde en sak.

Varsling til offentlige myndigheter er underlagt taushetsplikt. Taushetsplikten gjelder også overfor sakens parter og deres representanter.

4. HVEM VIL FÅ VITE AT JEG VARSLER?

Ditt navn vil ikke bli kjent for flere enn det som er nødvendig for å behandle saken i Varslingsmottaket. Se over.

Du som varsler skal ivaretas på best mulig måte og har krav på å få saken behandlet konfidensielt. De som behandler varslings saker er ansatte med nødvendig kompetanse og som har taushetsplikt.

For at varslingssaken kan håndteres vil den det varsles mot, få innsyn og uttale seg i saken, ref. kontradiksjonsprinsippet. Har du spørsmål knyttet til dette – søk støtte og råd. Se over.

Opplysninger er underlagt lovbestemt taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13

5. FORSVARLIG VARSLING

Ansatte og studenter skal bli godt ivaretatt og oppleve at det er trygt å varsle.

Ved forsvarlig varsling skal opptre på en ryddig og ordentlig måte og følge KHiOs Varslingsrutiner. Det gjør at det blir enklere å behandle saken og å ivareta både den som varsler og den det varsles mot. Det er viktig å varsle på en måte som ikke er unødig belastende for arbeids-/ studiemiljøet, eller at man mot bedre vitende fremmer grunnløse påstander.

6. KAN JEG VARSLER ANONYMT?

Varsling kan skje anonymt, dersom varsleren ønsker det. Søk evt. råd og støtte.

7. UNDERSØKESPLIKT

Hvis du velger å varsle har den som mottar ditt varsel plikt til å videreformidle saken til Varslingsmottak som har plikt til å undersøke saken videre.

8. DOKUMENTASJON

Ta vare på dokumentasjon som underbygger saken (e-poster, sms, brev, bilder o.l). Skriv ned hva du har opplevd så raskt som mulig etter at det har skjedd. Dette er dokumentasjon som kan underbygge saken og er viktig når varselet skal behandles.

Det er til god hjelp gir så mye informasjon som mulig og gjerne med beskrivelser av konkrete hendelse.

Benytt gjerne **varslings skjema** som inneholder veiledning til utfylling.

Søk råd hos tillitsvalgte, verneombud og SiO helse om nødvendig.

9. VED PÅSTAND MOT PÅSTAND

Vær forberedt på at Kunsthøgskolen i Oslo kan ha begrensede muligheter for å sanksjonere overfor en ansatt eller student hvis det ikke finnes bevis for at det har skjedd noe kritikkverdig. Ditt varsel kan likevel ha betydning for at det samme ikke skjer igjen.

10. ER DET TRYGT Å VARSLE?

Det skal være trygt å varsle og ansatte og studenter skal være sikre på at saken følges opp. Den som varsler om kritikkverdige forhold skal ikke utsettes for negative reaksjoner. Arbeidsgiver, ansatte og studenter har ikke lov til å utsette deg for gjengjeldelse etter varsling. (Eksempler på gjengjeldelse kan være utstøting, fratakelse av eller endring i arbeidsoppgaver, oppsigelse, suspensjon eller avskjed negativ innvirkning på karakterer eller karrieremuligheter.)

Ledelsen ved Kunsthøgskolen i Oslo har et særlig ansvar for at negative reaksjoner ikke forekommer, verken fra ledere, kolleger eller medstudenter.

Det er forbudt med gjengjeldelse mot arbeidstaker og studenter som varsler om kritikkverdige forhold ved Kunsthøgskolen i Oslo.

11. OFFENTLIG INNSYN

Din innmelding vil bli arkivert i Kunsthøgskolens arkivsystem. Sakens tittel, samt tidspunktet for når den kom inn til skolen, vil bli publisert på offentlig journal. Vi publiserer ikke navnet ditt eller annen taushetsbelagt informasjon som kan avsløre deg og andre involverte parter i saken.

Dersom en varslings sak blir offentlig kjent, for eksempel ved at pressen ber om innsyn i offentlig journal, vil Kunsthøgskolen behandle varslingen som en personalsak. Etter forvaltningsloven § 13 er slike saker underlagt taushetsplikt og vil ikke bli utlevert til f.eks. pressen.

12. POLITIANMELDELSE

Hvis hendelsen er straffbar, vil du kunne bli oppfordret til å politianmelde forholdet. Kunsthøgskolen i Oslo kan også på eget initiativ velge å politianmelde en sak.

13. FALSK ANKLAGE

Vær oppmerksom på at falsk anklage er straffbart.

14. RETTIGHETER

Hvilke rettigheter har du som sier ifra om noe kritikkverdig?

- Hvis du ikke selv er part i saken, men sier fra om forhold du har fått kjennskap til, vil du ikke bli del av videre saksgang. Saksbehandler vil ta kontakt med deg om det er behov for ytterligere opplysninger for å belyse saken. Du vil få bekreftelse på at saken er mottatt og beskjed når saken er avsluttet
- Hvis du sier fra om noe alvorlig du selv har vært utsatt for ved Kunsthøgskolen i Oslo vil du bli part i en sak. Som part i en sak har du rett til å bli hørt og vil alltid bli invitert til en samtale for å kunne legge frem din versjon av saken. Til samtalen kan du gjerne ha med deg en person. Det kan være en venn, en advokat, et familiemedlem, studentrådgiver eller Studentombudet. Det vil bli skrevet referat fra møtet som du kan gi innspill til.
- Du vil som part bli holdt orientert om behandling og utfall av saken så langt det er mulig på grunn av taushetsplikt overfor tredjepersoner.
- Du skal ikke oppleve negative konsekvenser fordi du sier ifra. Hvis du allikevel skulle oppleve dette, ber vi deg ta direkte kontakt med Seksjon for virksomhetsstyring.

Hvilke rettigheter har den som blir anklaget for noe kritikkverdige?

- Enkeltpersoner som blir anklaget for kritikkverdige forhold har rett til å få vite om anklagen, få innsyn i saken og få uttale seg. Den eller de som bli anklaget vil bli innkalt til egne møter for å få saken belyst fra flere sider.
- Hvis en ansatt viser seg å være ansvarlig for alvorlig kritikkverdige forhold knyttet til sitt arbeid ved KHiO, kan det fremmes personalsak. Regler for hvordan en slik sak skal føres finner du i *Statsansatte loven*
- Hvis en student har opptrådt grovt forstyrrende, kan det fremmes sak for styret ved KHiO. Regler for hvordan en slik sak skal føres finner du i [Universitets- og høyskoleloven § 4-8](#)